

bene formate? Quave causa ultro te consiliarius A injecisti, ut manducaret quod tuum non fuit? Dic, pestifer fur, quia non potuisti rapere partem regni Dei, ideo voluisti rapere per serpentem creaturam Dei imo qualis Dominus, talem famulam mittit. Tu serpens lubricus, ille serpens tortuosus; tu omni dolore plenus, ille omni veneno; tu mortis consilia dans, ille suis organis sibilans, mortis consilia propinat. Nunquid non potuisti in paradiso Dei aliud animal invenire, quod tuis votis concordaret, nisi serpentem? Vere non. Tu callidior angelis sanctis, ille callidior animantibus cunctis; tu bonus in cœlo formatus es, sponte malus effectus es; ille bonus in paradiso creatus est, per te reus, effectus est. Virgo Dei, plasma Dei, femina Dei bona creata est, per te et serpentem illicita gustando effecta est peccatrix. Qui demens de his tibi profuit? Tu tibi perpetuos B ignes cumulasti, ille terram comedit cunctis diebus: tu catenis igneis illigatus; ille omnium ira premitur, calcaneis tunditur, verberibus flagellatur. Væ, væ per omnia vobis. Ecce femina reparata est sanguine Christi, ecce pro amissione terreni paradisi, illa nunc culmina cœli retinet, unde præcepisti. Versum est fel tuum in dulcedinem mellis, fraus maligna tua in reparationem omnium et salutem. Perforata est maxilla gutturis tui, neminem mordens, neminem vorans sine Deo volente. Et si quem voraveris, pietate Dei præfocatus cum sanguine rejicies illum, et de visceribus tuis abstrahet illum Deus.

18. Gaude jam, virgo Dei, tantis sublimata trium-

phis; exsulta, Benedicte Pater sanctissime Patrum, doctor dulcissime doctorum: quia, consummatis operibus sanctis, pariter congaudetis super regna cœlorum. Intercedite pro vobis commissis, postulate pro nobis afflictis, rogate pro nostris delictis, poscite Christum non solum pro monachis commissis, sed etiam pro vestris ancillis, ut omnis ætas, omnis sexus, omnis Ordo, qui vestris præceptis colla submitunt, peritura mundi despiciant, gaudia æterna concupiscant, regna beata appetant, prospera animarum et corporum percipiant. Nulla diabolica fraude molestentur, nullis incursionibus malignorum affligantur, nullisque calamitatibus annihilentur. Euge, Pater beate, fave precantibus, appone aures precibus famulorum tuorum, da veniam poscentibus, da dona quærentibus, parce peccantibus: quia tu pastor es, nos vero oves, audi tu balatus ovium tuarum, trahe nos post te, ut veniamus ad te, ut illic vera pascua inveniamus, ubi sunt vera gaudia sempiterna. Redde Deo talenta cumulata de nobis, reporta cum usuris credita dona doctrinarum, meque indignum hujus operis præsumptorem, tuis conjunge servulis sacris, ut cum omni grege commisso vitæ præmia assequamur, ut tibi dicatur a Deo: Euge, serve bone et fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam; intra cum his omnibus tibi creditis in gaudium Domini tui, præstante ipso qui digna promittere gaudia dignatus est suis famulis, qui vivit et regnat per cuncta sæcula sæculorum. Amen.

QUOMODO PER ANNUM JEJUNANDUM SIT.

cript. cod. Cassinensi, apud Mabill., tom. I Annal. ord. S. Bened., pag. 784.)

Quatuor tempora, quatuor sunt legitima jejunia C in anno, scilicet mensis primi hebdomada prima, feria quarta et sexta et sabbato in duodecim lectiones jejunandum usque ad vesperum. Mensis quarti, id est Junii, hebdomada secunda, feria quarta et sexta et sabbato in duodecim lectiones jejunandum usque ad nonam. Mense Septembrio, id est mensis septimi hebdomada tertia, feria quarta et sexta et sabbato in duodecim lectiones jejunandum usque ad nonam. Mense decimo hebdomada quarta, feria quarta et sexta et sabbato in duodecim lectiones jejunandum est usque ad vesperum. Ista duodecim legitima jejunia per annum exusant pro peccatis centum solidos in auro cocto. Cumque studiose hæc duo no pellit... liberabit... animam. Extra ea jejunia, quæ Prior indixerit pro quacunque tribulatione.

De reliquis jejuniis.

In vigilia sancti Matthæi et Natalis Domini et Epiphania jejunandum usque ad vesperum. In vigi-

lia Ascensionis Domini, Pentecostes, et sancti Joannis Baptistæ, et sancti Petri, et sancti Laurentii, et sanctæ Mariæ; in vigiliis harum festivitatum semper jejunandum est usque ad nonam, et expleta missa reficiant. Si nominatæ vigiliarum reliquæ die Dominico occurrerint, non licet jejunare. Octava Natalis Domini, octava Epiphaniæ, Purificationis sanctæ Mariæ, sed et sanctæ Scholasticæ, sanctorum Faustini et Jovitæ, sancti Germani, dedicatio sancti Benedicti sursum, et dedicatio Domini Salvatoris et sanctæ Mariæ deorsum. In istis omnibus festivitibus non jejunatur usque ad vesperum, nisi si evenerit sanctæ Scholasticæ, aut sanctorum, Faustini et Jovitæ, vel sancti Matthæi apostoli in quinquagesima, aut in quadragesima. Quod si evenerit, sic agatur sicut in aliis sacris jejunii diebus. Nam D officia ut reliqua omnia de supra scriptis festivitibus ita agantur, quomodo diximus, sicut et in Dominico die. In sancti vero Gregorii et sancti Benedicti, et Annuntiatione sanctæ Mariæ duodecim lectiones fiunt, et genua in oratione fratres dno

flectunt, sed jejunium usque ad vesperum observant; tamen post vespervas refectionem faciunt de cotto et vino. In sancti Stephani et sancti Joannis evangelistæ, et in feria secunda, et in feria tertia post Pascha, novem quidem lectiones faciunt; nam missa ita agitur, sicut in die Dominico. In istis omnibus supra scriptis festivitibus semper ad matutinum *Dominus regnavit* canitur, et genua non flectuntur, et capitulum et lectio ad seram non leguntur. Nam in aliis omnibus sanctorum novem quidem lectiones faciunt, matutinum et missa ita agitur, sicut in quotidianis diebus, genua flectent, jejunium observent usque ad horam statutam; *Miserere mei, Deus*, ad vespervas et matutinum et ad primam non cantent: nam cæteris horis cantatur, præter si in Dominico die venerit, si contigerit, celebratur sicut Dominica. De divisione matutini et nocturni ita agitur. A Kalendis novembris usque in vigiliam Cœnæ Domini, sicut sanctus Benedictus prædestinavit. Præterea in vigilia Natalis Domini, et in omnibus sanctorum et Dominicis diebus, quod minime

licet dividere. A Natali Domini usque Epiphaniam genua non flectuntur: *Miserere mei, Deus*, in oratione publica ad nullum officium cantant usque in octavam Natalis Domini. Similiter a Pascha usque octavam Pentecosten; postea vero cantent. De rectorio autem omnia adimpleri debent, sicut sanctus Benedictus dicit, sive æstatis, sive hiemis, sive quadragesimæ, omnia secundum tempus suum. Præter quod consuetudo est, sive sursum, sive deorsum, ut non reficiant ad nonam, usque dum vindemiaverint. Cum autem liberi a vindemia fuerint, statim ad nonam horam reficiunt, et post vespervas gustum manducant, et bibunt iterum, quod in regula non est scriptum. Similiter et quinquagesima post refectionem secundum consuetudinem, antequam lectio legatur, tota hebdomada bibunt, quod nec istud in regula dicitur. Quando autem mandatum faciunt, si Dominus abundantiam vini dederit, semper bibunt; si autem exiguum fuerit, abstinebunt.

ANNO DOMINI DCCCLXXXIV.

HARMOTUS

SANGALLENSIS ABBAS

INSCRIPTIONES IN TEMPLO SANCTI OTHMARI

(Apud Canisium lect. antiq.)

Templum sancti Othmari pingi fecit Harmotus abbas, atque in pariete uno pingebatur Sapientia, cum hoc Patrum elogio.

O generosa parens, cunctis gratissima doctis.
O decus imperii, rectrix dignissima mundi,
Soleque splendidior, fulvo pretiosior auro
Quam præclara nites toto, Sapientia, mundo.
Aspice quam pulchro decorata est ordine mater
Natarum, clare dives Sapientia fulgens.

In pariete altero septem Sapientes.

Continet hic paries veterum monumenta sophorum,
Claro qui totum docuerunt tramite mundum.

In alia parte turba beatorum Deo assistentium.

Agmina sanctorum laudantia voce serena
Ante thronum Domini sistunt per sæcula cuncta.

In pariete super ostium.

Hic Deus est præsens puro poscentibus ore,
Dans miseris veniam, contritis corde medelam.